

Herning d. 23. januar 2018

Reform af reglerne for ægtefællesammenføring

I foråret 2017 afskaffede Folketinget 26-års reglen i tilknytningskravet og indførte en midlertidig ordning om "medfølgende familie" til udlandsdanskere. Det blev aftalt under forhandlingerne om de to lovforslag, at regeringen ville indkalde til forhandlinger om en samlet reform af reglerne for ægtefællesammenføring.

Regeringen har nu spillet ud med sit forslag til reform, og Ægteskab Uden Grænser hilser det velkommen, at regeringen lægger op til, at tilknytningskravet helt udgår af lovgivningen. Tilknytningskravet er en af de mest ugennemskuelige regler i udlændingeloven, og at lade det udgå vil derfor medvirke til større klarhed omkring retstilstanden på området.

Regeringen vil til gengæld lade tilknytningskravet afløse af et nyt pointsystem samt et ufravigeligt krav om, at den herboende ægtefælle har bestået Prøve i Dansk 3 eller en tilsvarende danskprøve. Ægteskab Uden Grænser vil hertil bemærke, at den erklærede hensigt med reformen var, at udlandsdanskere skulle have den samme mulighed for at flytte til Danmark med deres familie, som de havde før BIAO-dommen. Det får de ikke, hvis der indføres nye krav, idet langt de fleste danske statsborgere var fritaget for tilknytningskravet, dengang 26-års reglen var gældende.

Som det foreslåede pointsystem er udformet, vil mange familier kunne leve op til kravene. Men der vil også være nogen, der ikke kan. Her vil vi f.eks. pege på ordblinde og på danske statsborgere, der er vokset op i udlandet. De vil få svært ved at opfylde det ufravigelige krav om at bestå Prøve i Dansk 3. Med regeringens forslag bliver kravet til danskundskaber højere, hvis man ønsker at leve sammen med sin ægtefælle, end hvis man ønsker at blive dansk statsborger. Det virker umiddelbart ude af proportion, og det må formodes, at mange ellers ret ressourcerstærke udlændinge, som bidrager på det danske arbejdsmarked, heller ikke vil kunne leve op til kravet.

For andre vil kravene i betydelig grad øge den administrative byrde ved at søge familiesammenføring. Nogle kan måske ikke finde deres eksamensbevis fra Folkeskolen, fordi det er 42 år gammelt, og de aldrig havde forestillet sig, at de nogensinde skulle bruge det til noget igen. Disse pæredanske borgere kan herefter blive nødt til at gå op til en danskprøve, der er beregnet for indvandrere. Det vil næppe bidrage til respekten omkring reglerne. For andre vil det medføre vanskeligheder at dokumentere erhvervs erfaring eller uddannelse fra deres hjemland, og der risikerer at opstå diskussioner og tvivl om udenlandske papirers ægthed. Endelig vil en del unge danskere komme i klemme, fordi de alene pga. deres alder og en gennemført uddannelse ikke har 5 års erhvervs erfaring.

Tilknytningskravet var oprindeligt alene rettet mod herboende udlændinge, og uanset at det i år 2002 blev udvidet til også at omfatte danske statsborgere, har det også siden 2002 langt overvejende ramt herboende udlændinge. På den baggrund foreslog Ægteskab Uden Grænser i foråret 2017, at man implementerede BIAO-dommen ved at fritage alle danske statsborgere for tilknytningskravet og dermed gå tilbage til den oprindelige udformning af kravet.

Vi mener stadig, at dette ville have været en god, simpel og fuldt lovlig løsning. Vi ser det dog som positivt, hvis tilknytningskravet helt forsvinder og erstattes af nogle mere klare og gennemskuelige krav. Men vi mener, at disse krav, ligesom tilknytningskravet oprindeligt gjorde og i praksis har gjort det siden 26-års reglens indførelse, kun bør gælde for herboende udlændinge.

Principielt mener vi, at danske statsborgere bør kunne bo i deres eget land med deres familie på samme vilkår som borgere fra de andre EU-lande. Det vil lidt forenklet sige under forudsætning af, at familien de første 5 år kan forsørge sig selv, og med ret til permanent opholdstilladelse efter 5 år. De nuværende regler medfører diskrimination mod danske statsborgere både i forhold til vandrende EU-borgere og i forhold til udenlandske arbejdstagere og studerende, som kan tage deres ægtefælle med til Danmark som "medfølgende familie". Det finder vi hverken rimeligt eller hensigtsmæssigt.

Vi er klar over, at der politisk set nok ikke er stemning for at lempe de gældende krav, men i det mindste kunne man så lade være at lægge nye krav over på dansk-internationale familier oven i alle de krav, der findes i forvejen.

Hvad angår herboende udlændinge fra lande uden for EU kan Ægteskab Uden Grænser principielt set godt acceptere, at der stilles flere krav til dem, hvis de ønsker at få deres ægtefælle til Danmark, end der gør til en dansk statsborger eller en EU-borger. Sådant er det også allerede i dag, selvom tilknytningskravet lige nu gælder for alle, idet der også findes et krav om permanent ophold i mindst 3 år, som kun gælder for visse udlændinge. I forlængelse heraf findes der en desuden en regel om "overførte betingelser for permanent ophold", som skal opfyldes af dem, der fik permanent ophold før 2010.

For yderligere at forenkle reglerne for herboende udlændinge foreslår vi, at de ekstra krav til dem samles i en enkelt regel i stedet for som i dag at findes i flere regler, der i større eller mindre grad overlapper hinanden. Det betyder, at både tilknytningskravet, kravet om permanent ophold i mindst 3 år, og den tilhørende regel om overførte betingelser for permanent ophold, alle bør udgå af lovgivningen og erstattes af en ny regel, hvori det af regeringen foreslåede pointsystem kan udgøre grundstammen.

Udover regelforenkling er begrundelsen for vores forslag, at der i betydeligt omfang er overlap mellem de nuværende krav til permanent ophold, tilknytningskravet som foreslås afskaffet, og det foreslåede nye pointsystem. Og umiddelbart kan vi ikke se, at det tjener noget formål, at der eksempelvis stilles krav om dansk kundskaber eller erhvervs erfaring i flere sideløbende regelsæt.

Det vil dog kræve nogle tilføjelser til det af regeringen foreslåede system, hvis det skal dække indholdet i de nuværende krav til permanent ophold. F.eks. kan det beskrives som et ufravigeligt krav, at den herboende udlænding ikke har begået kriminalitet af en vis alvor, da dette i dag er et af kravene for permanent ophold og dermed indirekte også for familiesammenføring til visse herboende udlændinge.

Udover unødvendig kompleksitet og manglende gennemskuelighed er det også et problem med de nuværende regler, at de stiller udlændinge i en sammenlignelig situation forskelligt, og dermed kan være udtryk for konventionsstridig diskrimination, ligesom 26-års reglen var det. Da kravet om permanent ophold i 3 år blev indført i 1990'erne, fritog man flygtninge fra det. Det skyldes formentlig, at udlændinge dengang fik permanent ophold efter 3 år, og at kravet derfor reelt blot var et krav om 6 års ophold. Man har formentlig dengang tænkt, at flygtninge, der søger familiesammenføring inden for de første 6 år, som regel søger med den ægtefælle, de blev adskilt fra under flugten, og at det skulle de have lov til.

I dag er der imidlertid udlændinge, som har boet 20 år eller mere i Danmark uden at få permanent opholdstilladelse, typisk fordi de kom hertil som børn og ikke levede op til kravene, da de fyldte 18. Desuden er kravet via bestemmelsen om overførte betingelser også blevet overført til en stor del af

dem, der ellers har permanent opholdstilladelse. Flygtninge er imidlertid stadig fritaget fra både kravet om permanent ophold i 3 år og fra de "overførte betingelser".

Det betyder, at eksempelvis en kvinde med bosnisk baggrund i dag er forskelligt stillet alt efter, om hun kom til Danmark som 15-årig og blev familiesammenført med sin mor, eller hun kom som 19-årig og fik flygtningestatus. Kom hun som 15-årig (familiesammenført barn), skal hun opfylde "overførte betingelser" og dermed bla. være i aktuel beskæftigelse, når afgørelsen om familiesammenføring træffes, ikke have forfalden gæld til det offentlige osv. Kom hun derimod som 19-årig (flygtning), skal hun i lighed med danske statsborgere ikke opfylde disse krav.

Denne forskelsbehandling er meget svær at begrunde, da krigen i Bosnien er slut, og ingen af dem derfor risikerer forfølgelse, hvis de igen bosætter sig i Bosnien. Vores vurdering er derfor, at forskelsbehandlingen kan være konventionsstridig diskrimination mod hende, der kom til Danmark som 15-årig (familiesammenført barn).

Reglerne medfører også forskelsbehandling ud fra, hvornår en udlænding fik permanent ophold, hvilket også virker svært at begrunde. "Overførte betingelser" svarer til de regler for permanent ophold, der var gældende fra 2012-2016 og sikrer dermed ikke fuldt ud, at dem, der fik permanent ophold før, de nuværende regler blev indført i 2017, skal leve op til de samme krav som dem, der får permanent ophold i dag. Den letteste måde at opnå en reelt ens behandling af udlændinge i en sammenlignelig situation er ved at adskille kravene til familiesammenføring fra kravene til permanent ophold og beskrive kravene til familiesammenføring selvstændigt. Hvordan disse krav så præcis skal være, er op til en politisk vurdering.

Omkring tilknytningskravet er det en del af dette, at ansøgeren skal have besøgt Danmark mindst en gang, før parret søger om familiesammenføring. Vi kan forstå, at nogen gerne vil fastholde dette krav. Ægteskab Uden Grænser anbefaler altid dansk-internationale familier, at de tilbringer tid sammen i Danmark, før de søger familiesammenføring, og meget gerne allerede inden de gifter sig. Det synes vi er naturligt og giver det bedste grundlag for et vellykket ægteskab og en vellykket integration. Det er imidlertid et problem, at denne ellers fornuftige adfærd modarbejdes af visumreglerne, når en dansker har fundet kærligheden i et land, der er placeret i Hovedgruppe 4 og 5. Navnlig Hovedgruppe 5 er yderst problematisk, idet der her som udgangspunkt heller ikke gives visum til at besøge en ægtefælle.

Efter vores opfattelse er det helt urimeligt, at Staten med den ene hånd kræver, at en ansøger til familiesammenføring skal besøge Danmark, før ansøgningen indgives, men med den anden hånd forhindrer dette i at ske ved systematisk at nægte at udstede visum. Hvis Folketinget vælger at fastholde kravet om, at ansøgeren skal have besøgt Danmark, anmoder vi derfor om, at visumpraksis for Hovedgruppe 5 bliver ændret, så der som udgangspunkt gives visum til at besøge en ægtefælle også til borgere fra de lande, der er placeret i Hovedgruppe 5.

Afslutningsvis vil vi gerne bemærke, at beskæftigelsen i Danmark i dag er på vej mod rekord, at der er udsigt til færre borgere i den erhvervsaktive alder, og at østeuropæere viser faldende lyst til at arbejde i Danmark, fordi der er blevet bedre jobmuligheder i deres egne lande.

I den situation er det næppe i samfundets interesse at jage dansk-internationale familier ud af Danmark med unødvendigt indviklede og byrdefulde regler for hverken familiesammenføring eller permanent ophold. Vi opfordrer derfor folketingsmedlemmerne til at se internationale ægteskaber som noget positivt og en kilde til fremtidig arbejdskraft snarere end et problem, der skal bekæmpes med alle til rådighed stående midler.

Alle tilgængelige oplysninger fra Danmark Statistik peger i retning af, at familiesammenførte klarer sig ganske udmærket i Danmark, og vi har svært ved at få øje på de store integrationsproblemer, som nogen politikere stadig taler meget om. Endelig er antallet af familiesammenføringer stabilt og endda med en svagt nedadgående tendens over de sidste 10 år, når man ser bort fra familiesammenføringer til flygtninge, hvis antal i hovedsagen afhænger af udefrakommende faktorer som krigen i Syrien.

Af alle disse grunde anbefaler vi, at folketingsmedlemmerne frigør sig fra den efterhånden noget gamle og trætte dagsorden om "udlændingestrømninger" og i stedet fokuserer på at få lavet nogen enkle og klare regler om familiesammenføring, der giver mening for både samfundet og de familier, der berøres af dem. Vi håber, at vi med dette brev har bidraget til processen, og svarer naturligvis gerne på spørgsmål omkring vores forslag, der kan opsummeres som følgende:

- For danske statsborgere bør tilknytningskravet afskaffes og ikke erstattes af yderligere krav oven i alle dem, der er i forvejen
- For herboende udlændinge kan der godt være ekstra integrationsrelevante krav om sprog, uddannelse og beskæftigelse mm., men de bør samles i en enkelt regel og desuden gælde for alle udlændinge uanset opholdsgrundlag og ankomsttidspunkt
- Reglerne for familiesammenføring og visumpraksis bør koordineres, så de ikke som i dag modvirker hinanden

Med venlig hilsen,

Kim Pedersen Nyberg
Bestyrelsesformand